

တုဝဋ္ဌကသုတ် ပါဠိတော်

နိမ္မိတဘုရား၏ မေးခွန်းတော်

၁။ ပုစ္ဆာမိ တံ အာဒိစ္စဗန္ဓု၊ ဝိဝေကံ သန္တိပဒဉ္စ မဟေသိ။
ကထံ ဒိသ္မာ နိဗ္ဗာတိ ဘိက္ခု၊ အနုပါဒိယာနော လောကသ္မိံ ကိဉ္စိ။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ အဖြေတော်

၂။ မူလံ ပပဉ္စသင်္ခါယ၊ မန္တာ 'အသ္မိ'တိ သဗ္ဗ'မုပရုန္ဓေ။
ယာ ကာစိ တဏှာ အဇ္ဈတ္တံ၊ တာသံ ဝိနယာ သဒါ သတော သိက္ခေ။

မိမိဂုဏ်, ဆရာဂုဏ်ဖြင့် မာနမတက်ပါလင့်

၃။ ယံ ကိဉ္စိ ဓမ္မ မဘိဇညာ၊ အဇ္ဈတ္တံ အထ ဝါပိ ဗဟိဒ္ဓါ။
န တေန ထာမံ ကုဗ္ဗေထ၊ န ဟိ သာ နိဗ္ဗုတိ သတံ ဝုတ္တာ။

မာန သုံးမျိုးလုံးကို ပယ်ရန်

၄။ သေယျော န တေန မညေယျ၊ နိစေယျော အထ ဝါပိ သရိက္ခော။
ဗုဠော အနေကရပေဟိ၊ နာ'တုမာနံ ဝိကပ္ပယံ တိဠေ။

အဇ္ဈတ္တ၌သာ ငြိမ်းစေရမယ်

၅။ အဇ္ဈတ္တ မေဝ ပသမေ၊ န အညတော ဘိက္ခု သန္တိ မေသေယျ။
အဇ္ဈတ္တံ ဥပသန္တဿ၊ နတ္ထိ အတ္တာ ကုတော နိရတ္တာ ဝါ။

သမုဒ္ဒရာအလယ် ရေပြင်လို တည်ငြိမ်စေရမယ်

၆။ မဇ္ဈေ ယထာ သမုဒ္ဒဿ၊ ဣမိ နော ဇာယတိ ဌိတော ဟောတိ။
ဧဝံ ဌိတော အနေဇဿ၊ ဥဿဒံ ဘိက္ခု န ကရေယျ ကုဟိဉ္စိ။

နိမ္မိတဘုရားရှင်၏ တောင်းပန်ချက်

၇။ အင်္ဂါတ္ထယီ ဝိဝဋ္ဌစက္ခု၊ သက္ခိဓမ္မံ ပရိဿယ ဝိနယံ။
ပဋိပဒံ ဝဒေဟိ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ပါတိမောက္ခံ အထ ဝါပိ သမာဓိ။

စက္ခုန္ဓြေ စောင့်စည်းရေး

၈။ စက္ခုဟိ နေဝ လောလဿ၊ ဂါမကထာယ အာဝရယေ သောတံ။
ရသေစ နာနဂိဇ္ဈေယျ၊ န စ မမာယေထ ကိဉ္စိ လောကသိ။

ဒုက္ခတွေ့ရင် မညည်းနဲ့ ရှုမှတ်ပယ်ပါ

၉။ ဖဿေန ယဒါ ဖုဋ္ဌဿ၊ ပရိဒေဝံ ဘိက္ခု န ကရေယျ ကုဟိဉ္စိ။
ဘဝဉ္စ နာဘိ ပတ္ထေယျ၊ ဘေရဝေသု စ န သမ္ပဝေဓေယျ။

ပစ္စည်းပိုသိမ်းထားမှု သန္နိဓိ ကင်းရမည်

၁၀။ အန္ဓာန မထော ပါနာနံ၊ ခါဒနိယာနံ အထောပိ ဝတ္တာနံ။
လဒ္ဓါ န သန္နိဓိံ ကယိရာ၊ န စ ပရိတ္တသေ တာနိ အလဘမာနော။

အခြေခံများနှင့်တကွ သမာဓိအကျင့်

၁၁။ စျာယီ န ပါဒလောလဿ၊ ဝိရမေ ကုက္ကုတ္တာ နပ္ပမဇ္ဇေယျ။
အထာ သနေသု သယနေသု၊ အပ္ပသဒ္ဓေသု ဘိက္ခု ဝိဟရေယျ။

အအိပ်နည်းပါး အနိုးများလျက် ကြိုးစားနေသင့်

၁၂။ နိဒ္ဒံ န ဗဟုလီကရေယျ၊ ဇာဂရိယံ ဘဇေယျ အာတာပီ။
တန္တိ မာယံ ဟဿံ ခိဉ္စ၊ မေထုနံ ဝိပ္ပဇဟေ သဝိဘူသံ။

ဗေဒင်ဟော ဆေးကု မပြုရှောင်ကြဉ် သူတော်စင်

၁၃။ အာထဗ္ဗဏံ သုပိနံ လက္ခဏံ၊ နော ဝိဒဟေ အထောပိ နက္ခတ္တံ။
ဝိရုတဉ္စ ဂဗ္ဘ ကရဏံ၊ တိကိစ္ဆံ မာမကော န သေဝေယျ။

ကဲ့ရဲ့သံ ချီးမွမ်းသံ သည်းခံနိုင်ပါစေ

၁၄။ နိန္ဒာယ နပုဝေဓေယျ၊ န ဥန္နမေယျ ပသံသိတော ဘိက္ခု။
လောဘံ သဟ မစ္ဆရိယေန၊ ကောဓံ ပေသုဏိယဉ္စ ပနဒေယျ။

ရဟန်းကောင်း အရောင်းအဝယ် မပြုရ၊ ကဲ့ရဲ့ဖွယ်အမှု မပြုရ၊ ငြိတွယ်ရွာ၌ မပြုရ၊

၁၅။ ကာယဝိက္ကယေ န တိဋ္ဌေယျ၊ ဥပဝါဒိ ဘိက္ခု န ကရေယျ ကုဟိဉ္စိ။
ဂါမေ စ နာဘိသဇ္ဇေယျ၊ လာဘကမျာ ဇနံ န လပယေယျ။

အကြွေးအဝါ ကင်းပါစေ

၁၆။ န စ ကတ္ထိတာ သိယာ ဘိက္ခု၊ န စ ဝါစံ ပယုတ္တံ ဘာသေယျ။
ပါပုတ္တိယံ န သိက္ခေယျ၊ ကထံ ဝိဂ္ဂါဟိကံ န ကထယေယျ။

မုသာဝါဒမှ ကြဉ်ရှောင်ရမည်

၁၇။ မောသဝဇ္ဇေ န နိယေထ၊ သမ္ပဇာနော သဌာနိ န ကယိရာ။
အထ ဇီဝိတေန ပညာယ၊ သီလဗ္ဗတေန နာညမတိမညေ။

စွပ်စွဲ ကဲ့ရဲ့ခံရသော်လဲ အကြမ်းပတမ်း မချေပလင့်

၁၈။ သုတွာ ရူပသိတော ဗဟုံ ဝါစံ၊ သမဏာနံ ဝါ ပုထုဇနာနံ။
ဖရုသေန နေ န ပဋိဝဇ္ဇာ၊ န ဟိ သန္တော ပဋိသေနိ ကရောန္တိ။

အမြဲမပြတ် ရှုမှတ်ကျင့်ပါ

၁၉။ ဧတဉ္စ ဓမ္မမညာယ၊ ဝိစိနံ ဘိက္ခု သဒါ သတော သိက္ခေ။
သန္တိ နိဗ္ဗုတိံ ဥတော၊ သာသနေ ဂေါတမဿ န ပမဇ္ဇေယျ။

မမေ့မလျော့ ကျင့်သင့်ပုံ

၂၀။ အဘိဘူ ဟိ သော အနဘိဘူတော၊ သက္ခိဓမ္မ မနိတိဟ မဒဿိ။
တသ္မာ ဟိ တဿ ဘဂဝတော သာသနေ၊ အပ္ပမတ္တော သဒါ နမဿ
မနသိက္ခေတိ။

တုဝဋ္ဋကသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

မဟာသမယ (၇) သုတ် ပါဠိ-နိဿယ

တုဝဋ္ဌကသုတ် ပါဠိ-နိဿယ

နိမ္မိတဘုရား၏ မေးခွန်းတော်

၁။ ပုစ္ဆာမိ တံ အာဒိစ္စဗန္ဓု၊ ဝိဝေကံ သန္တိပဒဉ္စ မဟေသိ။
ကထံ ဒိသ္မာ နိဗ္ဗာတိ ဘိက္ခူ၊ အနုပါဒိယာနော လောက သ္မိံ ကိဉ္စိ။

အာဒိစ္စဗန္ဓု - နေမင်း၏ အဆွေဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ တံ - အရှင်ဘုရား ကို၊ ပုစ္ဆာမိ - မေးလိုပါ၏။ မဟေသိ - မြတ်သော သီလအစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို ရှာမှီးတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရား၊ ဘိက္ခူ - ရဟန်းသည်၊ ဝိဝေကံ စ - ဆိတ်ငြိမ်သော တရား (၃-ပါး) ကို လည်းကောင်း၊ သန္တိပဒဉ္စ - အငြိမ်းဓာတ် နိဗ္ဗာန်တရားကို လည်း ကောင်း၊ ဝါ - ငြိမ်းကြောင်းတရားကိုလည်းကောင်း၊ ကထံ ဒိသ္မာ - အဘယ်သို့ သိမြင်၍၊ နိဗ္ဗာတိ - ရာဂစသော ကိလေသာငြိမ်းသည့် အလိုအားဖြင့် ငြိမ်းပါသနည်း၊ ဝါ - ရာဂ စသည်ကို ငြိမ်းစေပါသနည်း။ လောကသ္မိံ - လောကထဲ၌၊ ကိဉ္စိ - တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ၊ အနုပါဒိယာနော - မစွဲလမ်းမှု၍၊ ဝါ - အစွဲအလမ်းကင်းလျက်၊ နိဗ္ဗာတိ - ငြိမ်းပါသနည်း၊ ဝါ - ငြိမ်းစေပါသနည်း။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ အဖြေတော်

၂။ မူလံ ပပဉ္စသင်္ခါယ၊ မန္တာ 'အသ္မိတိ' တိ သဗ္ဗ'မုပရန္ဓေ။
ယာ ကာစိ တဏှာ အဇ္ဈတ္တံ၊ တာသံ ဝိနယာ သဒါ သတော သိက္ခေ။

မုနိ - နိမ္မိတ ရုပ်ပွားမြတ်ဘုရား၊ ပပဉ္စသင်္ခါယ - နယ်ချဲ့လျက် ဖင့်နွဲ့ကြာမြင့်စေ တတ်သောကြောင့် ပပဉ္စမည်သော တရားအစု၏၊ မူလံ - အရင်းအမြစ်ကို လည်းကောင်း၊ အသ္မိတိ - ငါဖြစ်သည်ဟု ထင်မှားလျက် ထောင်လွှားတက်ကြွသည့် မာနကိုလည်း ကောင်း၊ မန္တာ မန္တာယ - သိသောပညာဖြင့်၊ ဝါ - ပညာဖြင့် သိမြင်၍၊ သဗ္ဗ - အလုံးစုံကို၊ ဥပရန္ဓေ - ဖြစ်ခွင့် ပယ်ရှားလျက် မြစ်တားချုပ်ငြိမ်း စေရာ၏။ အဇ္ဈတ္တံ - မိမိသန္တာန်၌၊ ဝါ - မိမိ၏စိတ်၌၊ ယာကာစိ တဏှာ - အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော တဏှာတို့သည်၊ ဥပဇ္ဇေယျံ - အကြောင်းညီညွတ်သောအခါ ဖြစ်နိုင်ကုန်၏။ တာသံ - အကြောင်းညီညွတ်လျှင် ဖြစ်နိုင် သော တဏှာအားလုံးတို့ကို၊ ဝိနယာ ဝိနယာယ -

မဟာသမယ (၇) သုတ် ပါဠိ-နိဿယ

ပယ်ဖျောက်ရန် အလိုငှာ၊ သဒါ - နေ့ ရောညဉ့်ပါ အခါခပ်သိမ်း၊ သတော - အမှတ်ရလျက်၊ သိက္ခေ - ကျင့်သုံးနေရာတော့ သတည်း။

မိမိဂုဏ်, ဆရာဂုဏ်ဖြင့် မာနမတက်ပါလင့်

၃။ ယံ ကိဉ္စိ ဓမ္မ မဘိဇ္ဇာ၊ အဇ္ဈတ္တံ အထ ဝါပိ ဗဟိဒ္ဓါ။
န တေန ထာမံ ကုဗ္ဗေထ၊ န ဟိ သာ နိဗ္ဗုတိ သတံ ဝုတ္တာ။

အဇ္ဈတ္တံ ဝါ - မိမိသန္တာန်၌သော် လည်းကောင်း၊ အထ - ထို့ပြင်၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ - အပြင်ပဖြစ်သော ဆရာသမားသန္တာန်၌သော် လည်းကောင်း၊ ယံ ကိဉ္စိ ဓမ္မ - အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတရားကို၊ အဘိဇ္ဇာ - တွေ့သိနေရာ၏၊ အပိ - ထိုသို့ပင် တွေ့သိနေသော်လည်း၊ တေန - ထို မိမိဂုဏ် ဆရာဂုဏ်ဖြင့်၊ ထာမံ - မာန်ထောင်ခြင်း ဆိုသည့် စွမ်းအားကို၊ န ကုဗ္ဗေထ - မပြုရာ မဖြစ်စေရာ။ ဟိ - မာနကို ပယ်သတ်ရသည့် အကြောင်းကား၊ သာ - ထိုသို့ မာန်တက်ခြင်းကို၊ သတံ - ဘုရားအစရှိသော သူတော် ကောင်းတို့က၊ နိဗ္ဗုတိ - ငြိမ်းအေးသော တရားဟူ၍၊ န ဝုတ္တာ - မဟောအပ် မဆိုအပ်။

မာန သုံးမျိုးလုံးကို ပယ်ရန်

၄။ သေယျော န တေန မညေယျ၊ နိစေယျော အထ ဝါပိ သရိက္ခော။
ဖုဠော အနေကရပေဟိ၊ နာ'တုမာနံ ဝိကပ္ပယံ တိဋ္ဌေ။

တေန - ထို မိမိဂုဏ် ဆရာဂုဏ်ဖြင့်၊ သေယျော - ငါက သူ့ထက်မြတ်သည် ဟူ၍သော် လည်းကောင်း၊ နိစေယျော - ငါက သူ့အောက်နိမ့်သည် ယုတ်ညံ့သည် ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အထ - ထို့ပြင်၊ သရိက္ခော ဝါပိ - တန်းတူပင် ဟူ၍သော် လည်းကောင်း၊ န မညေယျ - မအောက်မေ့ မထင်မှတ်ရာ။ အနေကရပေဟိ - အမျိုးမျိုး သောအာရုံသဘောတို့နှင့်၊ ဖုဠော - တွေ့လတ်သော်၊ အာတုမာနံ ဝိကပ္ပယံ - (ငါမြင်သည်၊ ငါကြားသည် စသည်ဖြင့်) အတ္တကောင် ငါကောင်ဟု ကြံဆစွဲလမ်းလျက်၊ န တိဋ္ဌေ - မတည်ရာ။

မဟာသမယ (၇) သုတ် ပါဠိ-နိဿယ

အဇ္ဈတ္တဉာဏ် ငြိမ်းစေရမယ်

၅။ အဇ္ဈတ္တ မေဂ ပသမေ၊ န အညတော ဘိက္ခု သန္တိ မေသေယျ။
အဇ္ဈတ္တံ ဥပသန္တဿ၊ နတ္ထိ အတ္တာ ကုတော နိရတ္တာ ဝါ။

ဘိက္ခု - ရဟန်းသည်၊ အဇ္ဈတ္တ မေဂ - ကိုယ်တွင်းသန္တာန်ဉာဏ်လျှင်၊ ဥပသမေ - ငြိမ်းစေရာ၏။ အညတော - သတိပဋ္ဌာန်စသည်မှတစ်ပါးသောနည်းဖြင့်၊ သန္တိ - ကိလေသာ ငြိမ်းခြင်းကို၊ န သေယျ - မရှာမှီးရာ။ အဇ္ဈတ္တံ ဥပသန္တဿ - ကိုယ်တွင်း၌ ကိလေသာ ငြိမ်းသောသူမှာ၊ အတ္တာ - အမြဲတည်ရှိနေသည်ဟု ထင်မှတ်စွဲလမ်းစရာ အတ္တကောင် ငါကောင်သည်၊ နတ္ထိ - မရှိတော့ပြီ၊ နိရတ္တာ ဝါ - သေပြီးလျှင် အတ္တကောင် ငါကောင် မရှိ တော့ပြီဟု ထင်မှတ်စွဲလမ်းဖွယ်သည်လည်း၊ ကုတော - အဘယ်မှာ ရှိတော့အံ့နည်း။

သမုဒ္ဒရာအလယ် ရေပြင်လို တည်ငြိမ်စေရမယ်

၆။ မဇ္ဈေ ယထာ သမုဒ္ဒဿ၊ ဦမိ နော ဇာယတိ ဌိတော ဟောတိ။
ဧဝံ ဌိတော အနေဇဿ၊ ဥဿဒံ ဘိက္ခု န ကရေယျ ကုဟိန္ဒိ။

သမုဒ္ဒဿ မဇ္ဈေ - သမုဒ္ဒရာ၏ အလယ်၌၊ ဦမိနော ဇာယတိ - လှိုင်းမရှိ၊ ဌိတော ဟောတိ ယထာ - ရေသည် တည်ငြိမ်နေသကဲ့သို့၊ ဧဝံ - ဤအတူပင်၊ အနေဇေ - လှုပ်ရှားတတ်သည့် တဏှာကင်းသည်ဖြစ်၍၊ ဌိတော - အကောင်းအဆိုး အာရုံများကြောင့် အလှုပ်အရှားမရှိဘဲ တည်ငြိမ်နေသည်၊ အဿ - ဖြစ်ရာ၏။ (တထာဘာဝါယ - ထိုသို့ တည်ငြိမ်စွာ နေနိုင်ရန်) ဘိက္ခု - ရဟန်းသည်၊ ဥဿဒံ - ရာဂစသည်တို့၏ စည်ပင် ပွားများခြင်းကို၊ ကုဟိန္ဒိ - ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ တစ်စုံတစ်ရာ၌မျှ၊ န ကရေယျ - မပြုရာ မဖြစ်စေရာ။

မဟာသမယ (၇) သုတ် ပါဠိ-နိဿယ

နိမ္မိတဘုရားရှင်၏ တောင်းပန်ချက်

၇။ အင်္ဂုတ္တယံ ဝိဝဋ္ဌစက္ခု၊ သက္ခိဓမ္မံ ပရိဿယ ဝိနယံ။
ပဋိပဒံ ဝဒေဟိ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ပါတိမောက္ခံ အထ ဝါပိ သမာဓိ။

ဝိဝဋ္ဌစက္ခု - ပွင့်လင်းသော မျက်စိငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပေသော အရှင်ဘုရား၊
တံ - အရှင်ဘုရားသည်၊ ပရိဿယ ဝိနယံ - ဘေးရန်ဟူသမျှကို
ပယ်ရှားဖျက်ဆီးတတ်သော၊ သက္ခိဓမ္မံ - မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ဉာဏ်တွေ့တရားကို၊
အင်္ဂုတ္တယံ - ဟောကြားတော် မူပါပေပြီ။

ဘဒ္ဒန္တေ - အရှင်ဘုရား၊ တံ - အရှင်ဘုရားသည်၊ ပဋိပဒံ - မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့
ဉာဏ်တွေ့တရား၏ အခြေခံအကျင့်ကို၊ ဝဒေဟိ - ဟောတော်မူပါဦးလော့၊ (ဘယ်လို
အကျင့်ကို ဟောရမှာလဲဆိုတော့) ပါတိမောက္ခံ - (သူ့ကိုစောင့်ရှောက်လျှင်
စောင့်သူကို အပါယ်ဘေး သံသရာဘေးတို့မှ လွတ်မြောက်စေတတ်သော)
ပါတိမောက္ခံ သီလအကျင့် ကို လည်းကောင်း၊ အထ - ထို့ပြင်၊ သမာဓိ ဝါပိ - စိတ်ကို
မပျံ့လွင့်အောင် ကောင်းစွာ ထားတတ်သော (စိတ်တည်ငြိမ်မှု) သမာဓိအကျင့်ကို
လည်းကောင်း၊ ဝဒေဟိ - ဟော ကြားတော် မူပါဦးလော့။

စက္ခုန္တေ စောင့်စည်းရေး

၈။ စက္ခုဟိ နေဝ လောလ သ၊ ဂါမကထာယ အာဝရယေ သောတံ။
ရသေစ နာနဂိဇ္ဈေယျ၊ န စ မမာယေထ ကိဉ္စိ လောကသ္မိံ။

ဘိက္ခု - သံသရာဘေးကို ရှုမြင်သောရဟန်းသည်၊ စက္ခုဟိ - မျက်စိတို့ဖြင့်၊
လောလော - လျှပ်ပေါ် လော်လည်သည်၊ နေဝအဿ - မဖြစ်ရာသည်သာတည်း။

ဂါမကထာယ - ရွာစကား အရပ်စကားမှ၊ သောတံ - နားကို၊ အာဝရယေ -
တားမြစ် စောင့်စည်းရာ၏။ ရသေစ - အရသာ၌လည်း၊ န အနဂိဇ္ဈေယျ - မမက်မော
မတွယ်တာ ရာ။ လောကသ္မိံ - လောက၌၊ ကိဉ္စိ - တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ၊ န စ မမာယေထ -
မြတ်နိုးသမှု မပြုရာသည်သာတည်း။

မဟာသမယ (၇) သုတ် ပါဠိ-နိဿယ

ဒုက္ခတွေ့ရင် မညည်းနဲ့ ရှုမှတ်ပယ်ပါ

၉။ ဖဿန ယဒါ ဖုဋ္ဌဿ၊ ပရိဒေဝံ ဘိက္ခု န ကရေယျ ကုဟိဋ္ဌိ။
ဘဝဉ္စ နာဘိ ပတ္ထေယျ၊ ဘေရဝေသု စ န သမ္ပဝေဓေယျ။

ဘိက္ခု - သံသရာဘေးကို ရှုမြင်သောရဟန်းသည်၊ ဝါ - သံသရာဘေးကို မျှော်တွေး ရွံ့ကြောက်၍ လွတ်မြောက်ရန် ကျင့်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ယဒါ - အကြင်အခါ၌၊ ဖဿန - အတွေ့ဆိုးဖြင့်၊ ဖုဋ္ဌာ - တွေ့ရသည်၊ အဿ - ဖြစ်ရာ၏၊ တဒါ - ထိုသို့ တွေ့ရသောအခါ၌၊ ကုဟိဋ္ဌိ - တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ၊ ဝါ - တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်း ကြောင့်မျှ၊ ပရိဒေဝံ - ငိုကြွေးမြည်တမ်းခြင်း ညည်းညူခြင်းကို၊ န ကရေယျ - မပြုရာ။

ဘဝဉ္စ - ကာမဘဝ ရူပဘဝ အရူပဘဝ ဟူသော ဘဝသုံးပါးကိုလည်း၊ န အဘိ ပတ္ထေယျ - မတောင့်တရာ။

ဘေရဝေသု စ - တွေ့ကြုံရမည့် ဘေးတို့ကြောင့်လည်း၊ န သမ္ပဝေဓေယျ - မတုန်လှုပ်ရာ။

ပစ္စည်းပိုသိမ်းထားမှု သန္နိဓိ ကင်းရမည်

၁၀။ အန္ဓာန မထော ပါနာနံ၊ ခါဒနီယာနံ အထောပိ ဝတ္ထာနံ။
လဒ္ဓါ န သန္နိဓိံ ကယိရာ၊ န စ ပရိတ္တသေ တာနိ အလဘာမာနော။

ဘိက္ခု - ရဟန်းသည်၊ အန္ဓာနံ - ဆွမ်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အထော - ထို့ပြင်၊ ပါနာနံ - အဖော်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ခါဒနီယာနံ - ခဲဖွယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အထောပိ - ထို့ပြင်လည်း၊ ဝတ္ထာနံ - အဝတ်အထည် သင်္ကန်းတို့ကို လည်းကောင်း၊ လဒ္ဓါ - ရပြီးဖြစ်၍၊ သန္နိဓိံ - သိုမှီးသိမ်းထားခြင်းကို၊ န ကယိရာ - မပြုရာ။ တာနိ - ထို စားသောက် ဖွယ်နှင့်ညီအဝတ်တို့ကို၊ အလဘာမာနော - မရသော်လည်း၊ န ပရိတ္တသေ - မပူပန် မကြောက်ရာ၊ မစိုးရိမ်ရာ။

မဟာသမယ (၇) သုတ် ပါဠိ-နိဿယ

အခြေခံများနှင့်တကွ သမာဓိအကျင့်

၁၁။ ဈာယီ န ပါဒလောလဿ၊ ဝိရမေ ကုက္ကုစ္စာ နပ္ပမဇ္ဇေယျ။
အတာ သနေသု သယနေသု၊ အပ္ပသဒ္ဓေသု ဘိက္ခု ဝိဟရေယျ။

ဘိက္ခု - သံသရာဘေးကို ရှုမြင်သော ရဟန်းသည်၊ ဈာယီ - သမထ နိမိတ်အာရုံကို ကပ်၍ ရှုသောအားဖြင့် ဈာန်ဝင်စားလေ့ရှိသည်။ ဝါ - သဘောလက္ခဏာ အနိစ္စလက္ခဏာ စသည်ကို ကပ်၍ရှုသောအားဖြင့် ဝိပဿနာဈာန် (မဂ်ဖိုလ်ဈာန်) ကို ဝင်စားလေ့ရှိသည်။ အဿ - ဖြစ်ရာ၏။ ပါဒလောလော - ခြေတိုဖြင့် လှုပ်ပေါ်လှုပ်ရှား အသွားအလာ များသည်။ န အဿ - မဖြစ်ရာ။ ကုက္ကုစ္စာ - ကုက္ကုစ္စမှ၊ ဝိရမေ - ရှောင်ကြဉ်ရမည်။ နပ္ပမဇ္ဇေယျ - မမေ့ရပါ။ အထ - ထိုပြင်၊ ဘိက္ခု - သံသရာဘေးကို ရှုမြင်သော ရဟန်းသည်။ အပ္ပသဒ္ဓေသု - အသံနည်း၍ တိတ်ဆိတ်ကုန်သော၊ အာသနေသု - နေရာ တို့၌၊ သယနေသု - အိပ်ရာတို့၌၊ ဝိဟရေယျ - နေရာ၏။

အအိပ်နည်းပါး အနိုးများလျက် ကြိုးစားနေသင့်

၁၂။ နိဗ္ဗန္တံ န ဗဟုလီကရေယျ၊ ဇာဂရိယံ ဘဇေယျ အာတာပီ။
တန္တိ မာယံ ဟဿံ ခိန္နံ၊ မေထုနံ ဝိပ္ပဇဟေ သဝိဘူသံ။

နိဗ္ဗန္တံ - အိပ်ခြင်းကို၊ န ဗဟုလီကရေယျ - များစွာမပြုရာ၊ အာတာပီ - ကိလေသာကို ပူလောင်သွေ့ခြောက် ကင်းပျောက်စေနိုင်သော လုံ့လ ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဇာဂရိယံ - နိုးကြားခြင်းကို၊ ဘဇေယျ - ချဉ်းကပ်မှီဝဲ စွဲမြဲဖြစ်ပွား စေရာ၏။ တန္တိ - ပျဉ်းရိခြင်းကို၊ ဝိပ္ပဇဟေ - ပယ်ရမည်၊ မာယံ - လှည့်စားခြင်းကို၊ ဝိပ္ပဇဟေ - ပယ်ရမည်၊ ဟဿံ - ရယ်မောခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ခိန္နံ - ကစားခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ဝိပ္ပဇဟေ - ပယ်ရမည်၊ သဝိဘူသံ - အလှအပ ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့်တကွသော၊ မေထုနံ - မေထုန်အမှုကို၊ ဝိပ္ပဇဟေ - ပယ်ရမည်။

မဟာသမယ (၇) သုတ် ပါဠိ-နိဿယ

ဗေဒင်ဟော ဆေးကု မပြုရှောင်ကြဉ် သူတော်စင်

၁၃။ အာထဗ္ဗဏံ သုပိနံ လက္ခဏံ၊ နော ဝိဒဟေ အထောပိ နက္ခတ္တံ။
ဝိရတဉ္စ ဂဗ္ဘ ကရဏံ၊ တိကိစ္ဆံ မာမကော န သေဝေယျ။

မာမကော - ဘုရား တရား သံဃာကို မြတ်နိုးသော ရဟန်းသည်၊ အာထဗ္ဗဏံ - အာထဗ္ဗဏမန္တန်ကို၊ နော ဝိဒဟေ - မစီရင် မပြုလုပ်ရာ။ သုပိနံ - အိပ်မက်၏ အကျိုးအပြစ် ဟောခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ လက္ခဏံ - လက္ခဏာ အမျိုးမျိုး၏ အကျိုးအပြစ် ဟောခြင်းကို လည်းကောင်း၊ နော ဝိဒဟေ - မစီရင် မပြုလုပ်ရာ။ အထောပိ - ထိုပြင်လည်း၊ နက္ခတ္တံ - နက္ခတ်အယှဉ်၏ အကျိုးအပြစ် ဟောခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ နော ဝိဒဟေ - မစီရင် မပြုလုပ်ရာ။ ဝိရတဉ္စ - သားငှက်မြည်သံ အကျိုးအပြစ် ဟောခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဂဗ္ဘကရဏံ - ကိုယ်ဝန်တည်ရေး ဆေးပေးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ တိကိစ္ဆံ - ဆေးကုခြင်း ကို လည်းကောင်း၊ မာမကော - ဘုရား တရား သံဃာကို မြတ်နိုးသောရဟန်းသည်၊ န သေဝေယျ - မမှီဝဲရာ။

ကဲ့ရဲ့သံ ချီးမွမ်းသံ သည်းခံနိုင်ပါစေ

၁၄။ နိန္ဒာယ နပ္ပဝေဓေယျ၊ န ဥန္တမေယျ ပသံသိတော ဘိက္ခု။
လောဘံ သဟ မစ္ဆရိယေန၊ ကောဓံ ပေသုဏိယဉ္စ ပနဒေယျ။

ဘိက္ခု - ရဟန်းသည်၊ နိန္ဒာယ - သူတစ်ပါးတို့က ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့်၊ နပ္ပဝေဓေယျ - စိတ်ဓာတ်တွန့်ဆုတ် မတုန်လှုပ်ရာ။ ပသံသိတော - အချီးမွမ်းခံရလျှင် လည်း၊ န ဥန္တမေယျ - ဝမ်းသာ လှုပ်ရွှ မတက်ကြွရာ။ သဟ မစ္ဆရိယေန - ဝန်တိုခြင်း နှင့်တကွ၊ လောဘံ - လိုချင်တပ်မက်သည့်လောဘကိုလည်းကောင်း၊ ကောဓံ - အမျက်ဒေါသကိုလည်းကောင်း၊ ပေသုဏိယဉ္စ - ကုန်းချောစကားကို လည်းကောင်း၊ ပနဒေယျ - ပယ်ချရာ၏။

မဟာသမယ (၇) သုတ် ပါဠိ-နိဿယ

ရဟန်းကောင်း အရောင်းအဝယ် မပြုရ၊ ကဲ့ရဲ့ဖွယ်အမှု မပြုရ၊ ငြိတွယ်ရွာ၌ မပြုရာ၊

၁၅။ ကာယဝိက္ကယေ န တိဋ္ဌေယျ၊ ဥပဝါဒံ ဘိက္ခု န ကရေယျ၊ ကုဟိဉ္စိ။
ဂါမေ စ နာဘိသဇ္ဇေယျ၊ လာဘကမ္မာ ဇနံ န လပယေယျ။

ဘိက္ခု - ရဟန်းသည်၊ ကာယဝိက္ကယေ - ရောင်းဝယ်မှု၌၊ န တိဋ္ဌေယျ - မတည်ရာ။ ဘိက္ခု - ရဟန်းသည်၊ ဥပဝါဒံ - သူတပါးတို့က ကဲ့ရဲ့ဖွယ် အမှုကို၊ ကုဟိဉ္စိ - တစ်စုံတစ်ရာ ၌မျှ၊ န ကရေယျ - မပြုရာ။ ဂါမေ စ - ရွာ၌လည်း၊ န အဘိသဇ္ဇေယျ - မကပ်ငြိ မတွယ်တာရာ။ လာဘကမ္မာ - လာဘ်လာဘကို ရလိုသဖြင့်၊ ဇနံ - ဒကာ ဒကာမကို၊ န လပယေယျ - နူးညံ့သာယာ သွေးဆောင်ကာဖြင့် မပြောမဆိုရာ။

အကြွေးအဝါ ကင်းပါစေ

၁၆။ န စ ကတ္တိတာ သိယာ ဘိက္ခု၊ န စ ဝါစံ ပယုတ္တံ ဘာသေယျ။
ပါပုတ္တိယံ န သိက္ခေယျ၊ ကထံ ဝိဂ္ဂါဟိကံ န ကထယေယျ။

ဘိက္ခု - ရဟန်းသည်၊ ကတ္တိတာ စ - ကြွေးဝါသည်လည်း၊ န သိယာ - မဖြစ်ရာ။ ပယုတ္တံ - ပစ္စည်းလေးပါးနှင့်စပ်သော၊ ဝါ - ပစ္စည်းလေးပါး ရရေးနှင့်စပ်သော၊ ဝါစံ စ - စကားကိုလည်း၊ န ဘာသေယျ - မပြောမဆိုရာ။ ပါပုတ္တိယံ - ကြမ်းကြုတ်ခြင်းကို၊ န သိက္ခေယျ - မပြုကျင့်ရာ။ ဝိဂ္ဂါဟိကံ ကထံ - ငြင်းခုံစကားကို၊ န ကထ ယေယျ - မပြော မဆိုရာ။

မှသာဝါဒမှ ကြည်ရှောင်ရမည်

၁၇။ မောသဝဇ္ဇေ န နိယေထ၊ သမ္ပဇာနော သဌာနိ န ကယိရာ။
အထ ဇီဝိတေန ပညာယ၊ သီလဗ္ဗတေန နာညမတိမညေ။

ဘိက္ခုနာ - ရဟန်းသည်၊ မောသဝဇ္ဇေ - မဟုတ်မမှန်သည်ကို ပြောဆိုခြင်း၌၊ န နိယေထ - မိမိကိုယ်ကို မဆောင်အပ်ရာ။ ဝါ - မိမိစိတ်ကို မဆောင်ပို့ရာ။ သမ္ပဇာနော - မိမိမှာ မရှိမှန်း သိပါလျက်၊ သဌာနိ - ရှိသယောင် ဟန်ဆောင်၍ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲ

မဟာသမယ (၇) သုတ် ပါဠိ-နိဿယ

သော ပြောဆိုမှုတို့ကို၊ န ကယိရာ - မပြုရာ။ အထ - ထို့ပြင်၊ ဇီဝိတေန - အသက်မွေးမှုဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပညာယ - အသိဉာဏ်ပညာဖြင့် လည်းကောင်း၊ သီလဗ္ဗတေန - သီလနှင့် ကျင့်ဝတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ အညံ - သူတပါးကို၊ န အတိမညေ - မထိမဲ့မြင် မပြုရာ။

စွပ်စွဲ ကဲ့ရဲ့ခံရသော်လဲ အကြမ်းပတမ်း မချေပလင့်

၁၈။ သုတ္တာ ရူပသိတော ဗဟံ ဝါစံ၊ သမကာနံ ဝါ ပုထုဇနာနံ။
ဖရုသေန နေ န ပဋိဝဇ္ဇာ၊ န ဟိ သန္တော ပဋိသေနိ ကရောန္တိ။

သမကာနံ ဝါ - ရဟန်းတို့၏သော်လည်းကောင်း၊ ပုထုဇနာနံ ဝါ - လူအများ တို့၏ သော်လည်းကောင်း၊ ဗဟံ ဝါစံ - များစွာသော ကဲ့ရဲ့စွပ်စွဲ စကားကို၊ သုတ္တာ - ကြားရသော် လည်း၊ ရူပသိတော - ကဲ့ရဲ့စွပ်စွဲ ခံရသော ရဟန်းသည်၊ နေ - ထို ကဲ့ရဲ့စွပ်စွဲသူတို့ကို၊ ဖရုသေန - ကြမ်းတမ်းသောစကားဖြင့်၊ န ပဋိဝဇ္ဇာ - တုံ့ပြန်၍ မပြောဆို မချေပရာ။ ဟိ - မချေပသင့်ခြင်း၏ အကြောင်းကား၊ သန္တော - ကိလေသာငြိမ်းသော သူတော်ကောင်းတို့ သည်၊ န ပဋိသေနိ ကရောန္တိ - တုံ့ပြန်တိုက်ခိုက်ခြင်းကို မပြုကြကုန်၊ ဝါ - တုံ့ပြန် တိုက်ခိုက်ရိုး မရှိကြသောကြောင့် ပေတည်း။

အမြဲမပြတ် ရှုမှတ်ကျင့်ပါ

၁၉။ ဧတဉ္စ ဓမ္မမညာယ၊ ဝိစိနံ ဘိက္ခု သဒါ သတော သိက္ခေ။
သန္တိတိ နိဗ္ဗုတိံ ဉတ္တာ၊ သာသနေ ဂေါတမဿ န ပမဇ္ဇေယျ။

ဧတဉ္စ ဓမ္မ မညာယ - ယခု ဟောခဲ့သော သီလ သမာဓိ အကျင့်တရားကို သိနားလည်ပြီး၍လည်း၊ ဘိက္ခု - သံသရာဘေးကို ရှုမြင်၍ သံသရာမှ လွတ်မြောက်ရန် ရည်သန် ကျင့်သုံးနေသော ရဟန်းသည်၊ ဝိစိနံ - စူးစမ်းဆင်ခြင်လျက်၊ သဒါ - နေ့ရော ညဉ့်ပါ အခါခပ်သိမ်း၊ သတော - ဖြစ်တိုင်းသော ရုပ်နာမ်ကို အမှတ်ရလျက်၊ သိက္ခေ - ကျင့်ရာတော့ သတည်း။ နိဗ္ဗုတိံ - ကိလေသာ၏ ငြိမ်းခြင်းကို၊ သန္တိတိ - အငြိမ်းဓာတ် နိဗ္ဗာန်ဟူ၍၊ ဉတ္တာ - သိ၍၊ ဂေါတမဿ -ဂေါတမ (ဘုရား) ၏၊ သာသနေ - အဆုံးအမ သာသနာ၌၊ န ပမဇ္ဇေယျ - မမေ့ရာ။

မဟာသမယ (၇) သုတ် ပါဠိ-နိဿယ

မမေ့မလျော့ ကျင့်သင့်ပုံ

၂၀။ အဘိဘူ ဟိ သော အနဘိဘူတော၊ သက္ခိဓမ္မ မနီတိဟ မဒ သမီ။
တသ္မာ ဟိ တ သာ ဘဂဝတော သာသနေ၊ အပ္ပမတ္တာ သဒါ နမ သမ မနသိက္ခေ။

ဟိ - ဂေါတမဘုရား၏ သာသနာ၌ မမေ့မလျော့ ကျင့်သင့်ခြင်း၏ အကြောင်းကား၊ သော - ထို ဂေါတမဘုရားသည်၊ အဘိဘူ - အဆင်းအာရုံတို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ပေ၏၊ အနဘိဘူတော - အာရုံ ၆-ပါးတို့၏ လွှမ်းမိုးခြင်းကို မခံရပေ၊ အနီတိဟံ - ဤသို့ ဖြစ်သတတ်ဟု ဆိုရုံမျှ သိရုံမျှဖြင့် ကိစ္စမပြီးသော၊ သက္ခိဓမ္မ - ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် တရားကို၊ အဒသမီ - မြင်လေပြီ။

တသ္မာ ဟိ - ထိုသို့ ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက် တွေ့မြင်အပ်သော တရားကို တွေ့မြင်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့်ပင်လျှင်၊ တသာ ဘဂဝတော - ထို ဂေါတမဘုရား၏၊ သာသနေ - သာသနာတော်၌၊ အပ္ပမတ္တာ - မမေ့မလျော့သည်ဖြစ်၍၊ သဒါ - နေ့ရော ညဉ့်ပါ အခါခပ်သိမ်း၊ န မသမံ - ရှိခိုးလျက်၊ အနသိက္ခေ - ရိုသေလိုက်နာ ကျင့်သုံးသွားရာ တော့သတည်း။

တုဝဇ္ဇကသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။
တုဝဇ္ဇကသုတ် ပြီး၏။